

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022-2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023 i nast.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	LEKSYKOLOGIA I LEKSYKOLOGRAFIA
Kod przedmiotu*	IC3/24
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa / Kolegium Nauk Humanistycznych / Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, semestr drugi
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy, językoznawczy
Język wykładowy	Polski
Koordynator	dr hab. prof. UR Urszula Gajewska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Grażyna Ewa Błachowicz-Wolny, dr hab. prof. UR Urszula Gajewska, dr hab. prof. UR Wioletta Kochmańska, dr hab. prof. UR Maria Krauz, dr hab. prof. UR Bożena Taras

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2		15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu nauki o języku zdobyta w gimnazjum i szkole średniej

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Poznanie najważniejszych relacji semantycznych istniejących między jednostkami leksykalnymi
C ₂	Wykształcenie umiejętności określania funkcji relacji znaczeniowych między jednostkami leksykalnymi w komunikacji językowej.
C ₃	Poznanie ogólnych i szczegółowych słowników języka polskiego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka ma wiedzę na temat relacji znaczeniowych istniejących między jednostkami leksykalnymi.	K_Wo1
EK_02	Student ma wiedzę na temat funkcji relacji semantycznych.	K_Wo2
EK_03	Student/ka zna słowniki języka polskiego.	K_Wo2
EK_04	Student/ka potrafi rozpoznać i zanalizować relacje semantyczne między jednostkami leksykalnymi	K_Uo1, K_U10
EK_05	Student/ka wykorzystuje wiedzę o relacjach semantycznych i słownikach języka polskiego do konstruowania poprawnego i udanego komunikatu językowego.	K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Przedmiot, zakres i zadania leksykologii oraz leksykografii.
Pojęcie jednostki leksykalnej. Treść i zakres jednostki leksykalnej. Znaczenie jednostki leksykalnej. Typy znaczeń jednostek leksykalnych.
Definiowanie jednostki leksykalnej. Typy definicji.
Synonimia leksykalna i jej typy.
Hiponimia, antonimia i konwersja.
Wieloznaczność. Polisemia a homonimia.
Pojęcie związku frazeologicznego. Typy związków frazeologicznych. Źródła polskich frazeologizmów.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, rozwiązywanie ćwiczeń.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	KOLOKWIMUM/OBSERWACJA I OCENIANIE W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_02	KOLOKWIMUM/OBSERWACJA I OCENIANIE W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_03	OBSERWACJA I OCENIANIE W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_04	KOLOKWIMUM/OBSERWACJA I OCENIANIE W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_05	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocena z kolokwium: (punktacja: 50-60 % punktów – ocena dostateczna; 61-70% - ocena plus dostateczna, 71-80% - ocena dobra, 81-90% - ocena plus dobra, 91-100% - ocena bardzo dobra).

Ocena bieżąca: (zrozumienie omawianej tematyki, aktywność, rozwiązywanie ćwiczeń, przygotowanie prezentacji).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, kolokwium, egzaminu, napisanie referatu itp.)	30
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

- Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Nie przewiduje się.

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>J. Apresjan, <i>Semantyka leksykalna. Synonimiczne środki języka</i>, Warszawa 2000. A. Bednarek, M. Grochowski, <i>Zadania z semantyki językoznawczej</i>, Toruń 1993. M. Grochowski, <i>Zarys leksykologii i leksykografii</i>, Toruń 1992. R. Grzegorzczkowska, <i>wprowadzenie do semantyki językoznawczej</i>, Warszawa 2001. S. Kania, J. Tokarski, <i>Zarys leksykologii i leksykografii</i>, Warszawa 1984. A. Markowski, <i>Wykłady z leksykologii i leksykografii</i>, Warszawa 2012. T. Piotrowski, <i>Zrozumieć leksykografię</i>, Warszawa 2001. S. Urbańczyk, <i>Słowniki i encyklopedie. Ich rodzaje i użyteczność</i>, Kraków 2000. P. Żmigrodzki, <i>Wprowadzenie do leksykografii</i>, Katowice 2003.</p>
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>W. Chlebda, <i>Szkice o skrzydlatych słowach</i>, Opole 2005. J. Lyons, <i>Semantyka, t.1</i>, Wrocław 1980. A. Małocha-Krupa, <i>Słowa w lustrze. Pleonazm – semantyka – pragmatyka</i>, Wrocław 2003. A. Markowski, <i>antonimy przymiotnikowe we współczesnej polszczyźnie na tle innych typów przeciwstawień leksykalnych</i>, Wrocław 1986. <i>Słownictwo współczesnej polszczyzny w okresie przemian</i>, red. J. Mazur, Lublin 2000. A. Pajdzińska, <i>Frazeologizmy jako tworzywo współczesnej poezji</i>, Lublin 1993.</p>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej